

Den kämpande tron

I det som mänskligt att döma är Paulus sista brev ger han sitt eget liv en slutvinjett:

Själv offras jag redan som ett drickoffer, och tiden för mitt uppbrott är inne. ⁷Jag har kämpat den goda kampen, jag har fullbordat loppet, jag har bevarat tron. ⁸Nu ligger rättfärdighetens segerkrans i förvar åt mig. Den skall Herren, den rättfärdige domaren, ge åt mig på den dagen, och inte bara åt mig utan åt alla som älskar hans återkomst. (2 Tim 4:6-8)

Jag har *bevarat* tron, skriver han. Och vi som strävar efter att *växa* i tro! Vad menar han? Som i förbigående skriver han i brevets början:

Som du vet, har alla i Asien vänt sig bort ifrån mig, bland dem är Fygelus och Hermogenes. (2 Tim 2:15)

Asien var på den tiden det nuvarande Turkiets västra del. Här fanns platsen för kanske den största av alla de framgångar Paulus hade fått se evangeliet göra.

Medan Apollos var i Korint kom Paulus ner till Efesus, sedan han rest genom höglandet. Där träffade han några lärjungar, ²och han frågade dem: "Tog ni emot den helige Ande när ni kom till tro?" De svarade honom: "Nej, vi har inte ens hört att den helige Ande har blivit utgjuten." ³Då frågade han: "Vilket dop blev ni döpta med?" De svarade: "Med Johannes dop." ⁴Paulus sade: "Johannes döpte med omvändelsens dop och uppmanade folket att tro på den som kom efter honom, det vill säga på Jesus." ⁵När de fick höra detta döptes de i Herren Jesu namn. ⁶Och när Paulus lade händerna på dem, kom den helige Ande över dem, och de talade med tungor och profeterade. ⁷Tillsammans var det omkring tolv män.

⁸Sedan gick han in i synagogan och under tre månader predikade han frimodigt. Han samtalade med dem och försökte övertyga dem om det som hör till Guds rike. ⁹Men där fanns några som förhärdade sig och inte ville tro utan talade illa om 'den vägen', så att alla hörde det. Då lämnade han dem och tog lärjungarna med sig, och varje dag höll han samtal i Tyrannus hörsal. ¹⁰Detta pågick under två år, så att alla som bodde i Asien, judar och greker, fick höra Herrens ord. ¹¹Gud gjorde ovanliga under genom Paulus händer, ¹²så att man till och med tog dukar och plagg som varit i beröring med hans hud och lade på de sjuka, och sjukdomarna lämnade dem och de onda andarna for ut. (Apg 19:1-12)

Tänka sig. Där satt han i Tyrannus hörsal och hade en bibelskola där Gud gjorde ovanliga kraftgärningar. Folk kom och gick och *hela Asien* (halva Turkiet!!) fick höra evangelium. På två år. Utan satelliter och TV. Vad vi förstår utan att Paulus ens reste omkring. Fantastiskt. Eller?

Men det var då. Det varade inte så länge. Absolut inte så länge att Paulus själv hade kunnat slå sig för bröstet om han skulle känt för det. Snart nog hade man

vänt sig ifrån honom. Men han hade bevarat tron. Därför kunde han hålla balansen. Vad själva övergivandet bestod i har man funderat på. Hade man underkänt hans förkunnelse för att digga andra ledare i stället? Eller var det så att man inte ville vittna till hans försvar när han stod inför rätta? Åsikterna bryter sig lite. Vi vet inte.

Den goda kampen

Paulus hade kämpat trons goda kamp. Tron är två saker som ytligt sett tycks tala emot varandra:

- 1) Att inte prestera. Frälst av tro betyder att man kommer till en punkt där man slutar kämpa med att förbättra sig själv eftersom det är ett uppror i allt vårt självförverkligande (= ”bli som Gud” med hjälp av egen kunskap).
- 2) Att konfrontera utan att börja prestera igen. Genast man har kommit till tro står man på Guds sida inför en värld som inte vill veta av honom och som man dessutom har i uppdrag att vittna inför. Uppdraget består lyckligtvis *inte* i att vi skall *vinna* människor för Kristus. Det kan vi inte. Det gör Gud själv. Men att vittna om honom och hans renhet i en smutsig och nedsölad värld är inte alltid så lätt – inte ens om Gud gör kraftgärningar av icke vanligt slag.

Först gäller det att lägga ner den egna kampen, den som drivs av prestige – att vilja bli bättre som människa, lyckas, bli ansedd som Någon.

Men sedan gäller det lika fullt att kämpa. Vari består då det nya i? Svar: ett motivationsbyte eller om du så vill: en ny drivfjäder. Ett annat mål, en annan kraft. Det gamla måste dö och det nya födas i ens liv. Utan ett kraftbyte är allt förlorat och i längden meningslöst. Paulus hade fullbordat sitt lopp. Det han hade gjort blev inte meningslöst även om han själv offrades som ett drickoffer – vad han nu menade med den liknelsen.

What about us?

Den kämpande tron är ett stort ämne för Paulus – långt mycket större än det brukar vara för oss. Det handlar *inte* i första hand om att vi borde göra lite mer och att vi får dras med vårt dåliga samvete om vi inte gör allt det vi borde. Tänker vi så är det en fråga om brist på omvändelse eller människofruktan (vilket vi säkert alla lider av). En kallelse är i första hand en visshet om vad man inte skall syssla med. Det Paulus talar om är ett förändrat synsätt – en dimension av trons mysterium – som jag tror att vi talar för lite om. Och som gör att vi inte inspireras utan bara får dåligt samvete genom att vi inte hittar den väg som leder till målet och därför har svårt få ändan ur vagnen (eller TV-soffan). Paulus igen:

Välsignad är vår Herre Jesu Kristi Gud och Fader, barmhärtighetens Fader och all trösts Gud, ⁴han som tröstar oss i all vår nöd, så att vi kan trösta dem som är i nöd med den tröst vi själva får av Gud. ⁵Ty såsom Kristuslidanden flödar över oss, så överflödar genom Kristus också den tröst vi får. ⁶Om vi lider nöd, sker det för att ni skall få tröst och frälsning. Om vi blir tröstade, skall också det uppmuntra er och ge er kraft att uthålligt bära samma lidanden som vi. ⁷Och

det hopp vi har när det gäller er är fast, eftersom vi vet att liksom ni delar våra lidanden, så delar ni också den tröst vi får. (2 Kor 1:4-7)

Du kan få kallelsen att trösta. Ordet *parakaleo* har en värld av innehåll:

- 1) Att kalla på någon eller öppna för någon
- 2) Att kalla på Gud = öva förbön
- 3) Förmana, uppmuntra, vägleda
- 4) Trösta den som sörjer

Den helige Ande kallas *paráklētos* = Hjälparen, en titel som inrymmer alla dessa dimensioner av liv.

Du kan få gåvan att trösta. Livets mening. Vilka villkor gäller då?

Vi kan trösta dem som är i nöd! WoW!! Ja, men med vad? Du vet, när någon har blivit änka så brukar telefonen tystna. Man tar inte kontakt för man vet inte vad man skall säga. Så frågan är om man har någon tröst att komma med.

Ja, det har man. Det är det man har. Vi är inte tröstlösa. Vi läser igen:

han som tröstar oss i all vår nöd, så att vi kan trösta dem som är i nöd med den tröst vi själva får av Gud.

Gud tröstar dig i all din nöd. Han ser därvid till att det blir ett överflöd, vilket inte behöver betyda att du blir av med (all) din smärta. Du kanske inte ens märker överflödet i ditt eget liv. Men du kan trösta andra med det överflöd av tröst som du får. Har du ingen egen nöd så kanske du heller inte har någon tröst att ge. Det är därför som lyckan och rikedomerna just kan bli så tröstlösa utan att vi förstår hur det går till.

Om vi lider nöd, sker det för att ni skall få tröst och frälsning.

Inte bara nöd för människors frälsning – utan nöd, bara nöd. Vilken som helst. Vi är inte en jag-vill-må-bra-rörelse utan en nåd-rörelse.

Karismatisk grundkunskap

Detta är grundläggande undervisning om nådegåvorna som vi helst hoppar över (eller drar igenom så snabbt som möjligt). Undra på att skandalerna duggar tätt i karismatisk kristenhet!

Paulus vill gärna ge oss ett praktiskt exempel ur sitt eget liv och då berättar han som av en tillfällighet om hur det var i Asien.

Bröder, vi vill att ni skall veta vilken nöd vi fick utstå i Asien. Vi hade det mycket svårare än vi kunde bära, så att vi till och med misströstade om livet. ⁹Ja, vi hade redan inom oss fått dödsdomen, för att vi inte skulle lita på oss själva utan på Gud, som uppväcker de döda. ¹⁰Ur en sådan dödsfara räddade han oss, och han kommer att rädda oss. Till honom står vårt hopp att han även i fortsättningen skall rädda oss, ¹¹när också ni hjälper oss genom er förbön. Så kommer många människor att tacka Gud för oss, för den nåd vi fått. (2 Kor 1:8-

11)

Va, vad menar han? Asien var ju platsen för den stora triumfen. Ja, men vi läste inte allt utan vi gjorde som vi ofta brukar. Vi plockade russin ur kakan. Marsch tillbaka till Efesus:

Vid den tiden uppstod det stor oro med anledning av 'den vägen'. ²⁴En silversmed som hette Demetrius, tillverkade Artemistempelet av silver och skaffade därmed hantverkarna stora inkomster. ²⁵Nu kallade han samman dem och sådana som hade liknande arbeten och sade: "Ni män, ni vet att vi har vårt välstånd av detta arbete. ²⁶Och nu ser ni och hör hur den där Paulus har vilselett en massa människor, inte bara i Efesus utan i nästan hela Asien, med sitt tal om att gudar som är tillverkade av händer inte är några gudar. ²⁷Det är fara värt inte endast att vårt hantverk får dåligt rykte utan också att den stora gudinnan Artemis tempel förlorar sitt anseende, och att den gudinna som hela Asien, ja, hela världen dyrkar, mister sin gudomliga storhet."

²⁸När de hörde detta blev de ursinniga och skrek: "Stor är efesiernas Artemis!" ²⁹Hela staden kom i uppror, och folk rusade alla på en gång till teatern och släpade med sig Gajus och Aristarkus, två makedonier som var Paulus följeslagare. ³⁰Paulus ville gå in till folket men hindrades av lärjungarna. ³¹Några asiarker som var hans vänner skickade också bud till honom och bad att han inte skulle ge sig in på teatern. ³²Där skrek några ett, andra något annat. Folkmassan var i uppror, och de flesta visste inte ens varför de hade samlats. ³³Några ur hopen förklarade för Alexander vad saken gällde, och judarna skickade fram honom. Han gav tecken med handen och ville hålla ett försvarstal inför folket. ³⁴Men när de märkte att han var jude, ropade de alla på en gång i ett par timmar: "Stor är efesiernas Artemis!"

³⁵Men stadens sekreterare lugnade folket och sade: "Efesier, finns det någon enda människa som inte känner till att efesiernas stad är vårdare av den stora Artemis tempel och hennes bild som har fallit ner från himlen? ³⁶Eftersom ingen kan neka till detta, bör ni hålla er lugna och inte göra något förhastat. ³⁷Ni har fört hit de här männen som varken har rånat tempel eller hädat vår gudinna. ³⁸Om nu Demetrius och hans hantverkare vill föra talan mot någon, så hålls det rättegångar och finns det landshövdingar. Inför sådana skall de anklaga varandra. ³⁹Och om det är något mer ni vill ta upp, skall det avgöras i den lagliga folkförsamlingen. ⁴⁰På grund av det som har hänt i dag riskerar vi att bli anklagade för uppror. Vi har ju inte något skäl att anföra när vi skall stå till svars för dessa oroligheter." Och efter att ha sagt det upplöste han folksamlingen. (Apg 19:23-40)

Kan du höra dem skandera: "Stor är efesiernas Artemis, stor är efesiernas Artemis, stor är..." I två timmar!

Artemis, vem var det? Hon var fruktbarhetens och jaktens gudinna – en grekisk variant på kanaaneernas Astarte eller egyptiernas Ishtar som i sin tur var lite mer åt det krigiska hållet. Sexismen hade sin gudinna, en eller flera, överallt i hela den antika världen. Jeremia talar om himladrottningen. I regel förekom utbredd prostitution i templen. Att utmana sådana institutioner är inte ofarligt. Denna

gången var det souvenirförsäljarna som började. I vilket fall var allt en stor business.

Vilket väsen!

Man tror gärna Paulus när han skriver att han befarade att de skulle slå ihjäl honom. Stadens sekreterare tycks dock ha hotat med den romerska övermakten och fick lugn på folket.

När vi läser om tiden i Efesus är det viktigt att vi minns hur gärna vi fokuserar på de verser som jag läste i början. Tungotalet, profeterandet, hur hela Asien fick höra och kraftgärningarna som kunde följa med tygstycken som rört vid Paulus.

Vill du ha den kraften? Vill vi?? Den finns. Men om vi tänker att Jesus led för att vi på allt sätt skall slippa lida så kanske Gud skonar oss för den kraften av ren omtanke eftersom vi inte är beredda på dess konsekvenser. Vi blir frälsta ändå. Detta har inte med evigheten att göra utan med detta livets mening. Och med troheten mot honom som i vilket fall har frälst oss.

Jag har hört moderna kristna säga: ”Om Paulus hade vetat vad vi vet i dag så hade han inte behövt sitta i fängelse.” Alltså: det egna lidandet är onödigt.

Jag tror det är bättre att säga att det inte finns en seger i Guds rike som inte också betyder självövertäring. Du köper inte kraften men du undgår heller inte dess konsekvenser.

Korinth, karismatikens huvudstad

Första brevet till Korinth innehåller många varningar och förmaningar. När det andra brevet skall skrivas har många av de olyckor Paulus tidigare bara sett för sin inre syn blivit verklighet. Ett nytt ledarskap hade kommit. Karismatiker, naturligtvis. Vad annat i Korinth?

Om ni ändå kunde stå ut med lite dårskap från min sida. Ja, visst står ni ut med mig, ²eftersom jag brinner av iver för er med den eld som kommer från Gud. Jag har trolovat er med en enda man, för att föra fram en ren jungfru inför Kristus. ³Men jag är rädd för att liksom ormen med sin list bedrog Eva, så skall också era sinnen fördärvas och vändas bort från den uppriktiga och rena troheten mot Kristus. ⁴Ty om någon kommer till er och predikar en annan Jesus än den vi har predikat, eller om ni tar emot en främmande ande eller ett främmande evangelium som ni tidigare inte tagit emot, då fördrar ni det bara alltför väl. ⁵Jag menar inte att jag på något sätt är underlägsen dessa väldiga apostlar. ⁶Även om jag inte är någon vältalare, saknar jag inte kunskap. Den har vi alltid och på alla sätt lagt fram för er. (2 Kor 11:1-6)

Ormen bedrog Eva genom att säga att det skulle räcka med kunskap. Man skulle inte behöva livet från Livets träd bara man hade kunskap. Nu hade man fått ledare som skulle lära dem ”hur man gör för att skapa mirakler.” Alltså Kunskapens träd i tröttande repris.

Nu kände Paulus att han måste plåga sina läsare med lite dårskap. Han måste för deras skull lära dem att skilja mellan äkta profeter och falska och han var

tvungen att göra det genom att jämföra sig själv med de väldiga apostlarna. Han måste skryta lite han också fast han avskydde skryt. En del av jämförelsen ser ut som följer:

Jag upprepar: ingen får ta mig för en dåre. Men när ni nu gör det, ta då emot mig som en dåre, så att också jag kan berömma mig lite. ¹⁷Vad jag nu säger, det säger jag inte som Herren skulle säga utan som i dårskap, i den fasta övertygelsen att jag har skäl att berömma mig. ¹⁸Eftersom många berömmar sig själva, vill också jag göra det. ¹⁹Ni står gärna ut med dårar, ni som är så kloka. ²⁰Ni finner er i att man gör er till slavar, att man utnyttjar och utsuger er, att man uppträder utmanande och slår er i ansiktet. ²¹Till min skam måste jag säga att vi har varit för svaga till det. Men vad andra vågar skryta med – jag talar som en dåre – det vågar jag också. ²²Är de hebreer? Det är jag också. Är de israeliter? Det är jag också. Är de Abrahams barn? Det är jag också. ²³Är de Kristi tjänare? Det är jag ännu mer, för att nu tala likt en dåre. Jag har arbetat mer, suttit i fängelse mer, fått hugg och slag i överflöd och ofta svävat i livsfara. (2 Kor 11:16-23)

Här är det viktigt att vi ser vad Paulus inte säger. Inte ett ljud nämner han om hur många som kommit till tro genom hans tjänst, inget om hur många församlingar han startat inget om vilka fantastiska saker som hände i Efesus – eller ens i Korinth när han var där. Det vore ju att ta äran ifrån Kristus.

Han talar bara om sin svaghet och sina lidanden väl vetande att svagheten och kraften inte kan skiljas från varandra. Hela Sveriges kristenhet ligger förlamad efter en väckelse som inte var någon väckelse full av övermåttan höga apostlar som talade om lidandets onödighet. Talet om Andens kraft förefaller inte visa någon framkomlig väg. Här måste vi be om befrielse.

Paulus kostar på sig lite ironi när det gäller de nya ledarnas självsvåld.

Till min skam måste jag säga att vi har varit för svaga till det.

Inte skäms han, inte. Men han vet att de som ville hålla fast vid hans evangelium och hans Jesus de skäms i församlingen eftersom de övermåttan höga apostlarna gycklar med den löjliga lille Paulus i hans frånvaro. Löjlig eftersom han inte ens hade vett att ta betalt. Som om han visste själv hur töntig hans förkunnelse var.

Bara svagheten är trovärdig

Låt mig få närma mig slutet på en lång predikan med två passager ur det andra brevet till Korinth för att liksom visa hur viktig denna fråga är som jag försökt beskriva.

Vi predikar inte oss själva, utan Jesus Kristus som Herren, och oss som era tjänare för Jesu skull. ⁶Ty Gud som sade: "Ljus skall lysa fram ur mörkret", han har låtit ljus lysa upp våra hjärtan, för att kunskapen om Guds härlighet, som strålar fram i Kristi ansikte, skall sprida sitt sken. ⁷Men denna skatt har vi i lerkärl, för att den väldiga kraften skall vara Guds och inte komma från oss. ⁸Vi är på allt sätt trängda men inte utan utväg, rådvilla men inte rådlösa, ⁹förföljda men inte övergivna, nerslagna men inte utslagna. ¹⁰Alltid bär vi Jesu död i vår

kropp, för att också Jesu liv skall bli synligt i vår kropp. ¹¹Ty vi som lever utlämnas ständigt åt döden för Jesu skull, för att också Jesu liv skall uppenbaras i vår dödliga kropp. ¹²Så verkar döden i oss, och livet i er. (2 Kor 4:5-12)

Vi står inför perspektivet att låta församlingen sakta tunnas ut alltmedan vi besväras av dåligt samvete för än det ena än det andra. Det är lika bra att säga det först som sist. Det finns ett annat alternativ. Det består inte i att vi skärper oss utan i att vi omvänder oss till att acceptera den form av kamp som Gud själv bekräftar med sin kraft. ”I oss verkar döden och i er verkar livet.”

Text nummer två är dagens episteltext ur brevets sjätte kapitel

Vi vill inte på något sätt väcka anstöt, för att vår tjänst inte skall smutskastas. ⁴Nej, under alla förhållanden vill vi visa att vi är Guds tjänare, med stor uthållighet, under lidanden, nöd och ångest, ⁵under hugg och slag, under fångenskap och upplopp, under arbete, nattvak och svält, ⁶i renhet och insikt, i tålmod och godhet, i den helige Ande, med uppriktig kärlek, ⁷med sanningens ord och Guds kraft, med rättfärdighetens vapen i både höger och vänster hand, ⁸under ära och vanära, med dåligt rykte och gott rykte. Man kallar oss villolärare, men vi talar sanning. ⁹Vi är misskända men ändå erkända, vi är döende men lever, vi är tuktrade men inte till döds, ¹⁰vi är bedrövade men alltid glada, vi är fattiga men gör många rika, vi är utblottade på allt men äger allt. (2 Kor 6:2-10)

Smaka på slutklämman. Jag tar den igen

Vi är misskända men ändå erkända, vi är döende men lever, vi är tuktrade men inte till döds, ¹⁰vi är bedrövade men alltid glada, vi är fattiga men gör många rika, vi är utblottade på allt men äger allt.

Hela tiden känns det som ”nu går det inte längre”. Men det gör det om man har accepterat att det kan få kännas så. Och ändå: glädjen, den som alla jagar efter utan att hitta den. Meningen. Livet som man inte ångrar när det tar slut.

Ofta är det så att vi kristna i Sverige får tunghäfta när vi skall vittna eftersom vi kanske själva sett alltför lite av Guds rikets verklighet.

Guds väg, inte människors krav

Vi kan ha dåliga erfarenheter eftersom vi kommit in under människors krav och förväntningar och kan behöva be Gud om befrielse från slitgöra som inte var meningen. Lyssna till sist på Paulus i första brevet till Korinth:

Fri och oberoende av alla har jag alltså gjort mig till allas slav för att vinna så många som möjligt. ²⁰För att vinna judar har jag för dem varit som en jude. För att vinna dem som står under lagen har jag för dem varit som en som står under lagen, fast jag själv inte står under lagen. ²¹För att vinna dem som är utan lag har jag för dem varit som en som är utan lag, fast jag inte är utan Guds lag, jag har ju Kristi lag. ²²För att vinna de svaga har jag inför dem varit svag. Allt har jag varit inför alla, för att åtminstone rädda några. ²³Allt gör jag för evangeliets skull, för att också jag skall få del av dess löften. (1 Kor 9:19-23, Bibel 2000)